

Årsrapport 2024

CELL – Centre on Experiential Legal
Learning

Senter for erfaringsbasert juridisk læring

Om CELL.....	3
Struktur og organisering.....	4
Utfasing av SFU-ordningen	6
Nye hovedområder og livsfaser.....	7
Ferdighetsstigen og annen undervisningsutvikling	9
Ferdighetsstigen	9
Studenten som forsker	11
Lovlab (og klarspråk).....	11
Skrivelab	13
Praksissatsingen.....	14
Prosedyresatsingen	14
Forhandlingssatsingen.....	15
Evaluerings/emneevaluering	16
Pedagogisk utvikling av Institutt for kriminologi og retts sosiologi (IKRS).....	16
Pedagogisk utvikling av de internasjonale masterprogrammene	18
Digitalisering og kunstig intelligens (KI).....	18
Ferdigheter og kompetanse for fremtidens jurister	18
Læring på digitale plattformer og digitale undervisnings- og læringsformer – den digitale rettssalen og læringsanalyse	19
LILO og spredning av interesse for innovasjon og teknologi innen jus.....	20
Undervisningskultur og kompetansebygging	21
Kompetansebygging	21
Læringsmiljø	24
Læringsassistenter.....	25
Andre prosjekter som sikrer helhet i CELL.....	27
Pedagogisk forskning og dokumentasjon	27
21st Century Skills (Helhetlig jurist).....	29
Spredning.....	30

Om CELL

CELL – Senter for erfaringsbasert juridisk læring er et faglig ressurscenter ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Senteret ble opprettet i 2018, og fikk status som Senter for fremragende utdanning (SFU) i 2020. CELL fremmer og utvikler erfaringsbaserte og studentaktive undervisnings- og vurderingsformer i en digital tidsalder. Senteret består av vitenskapelig ansatte, administrativt ansatte, studenter og pedagoger. Studentene i CELL er involverte i alle prosjektene våre. Sammen har vi som mål å utvikle fremtidens jurist.

Gjennom erfaringsbasert læring og omfattende studentmedvirkning jobber vi mot følgende overordnede mål som et SFU:

1. Forbedre kvaliteten på læringsprosesser
2. Gi relevante ferdigheter til framtidige jurister
3. Legge til rette for studentforskning og samfunnsbidrag
4. Forbedre læringsmiljøet til studentene ved å gå fra en prestasjonskultur til en læringskultur
5. Utvikle en kultur for undervisningsutvikling, altså et praksisfellesskap

CELLs prosjektaktiviteter som et SFU er oppsummert i illustrasjonen ovenfor. Tiltakene våre går gjennom en fase av pilotering, og vi evaluerer effekten og utbytte av tiltakene gjennomgående. Vi tilgjengeliggjør, formidler og sprer kunnskapen vi har fått gjennom tiltakene vi gjennomfører – både de gode og mindre gode erfaringene. Disse kan du blant annet finne i vår dokumentasjonsbank. Mange av CELLs prosjektaktiviteter og tiltak har blitt integrert inn i fakultetets vanlige drift.

Struktur og organisering

CELL er underlagt dekanatet ved Det juridiske fakultet. Dekanatet ved fakultetet er CELLs formelle styre, og har kontroll over CELLs administrative oppgaver og aktiviteter. I tillegg har de overordnet ansvar for strategisk utvikling og fremgang. Lederteamet i CELL har ansvar for den daglige og overordnede oppfølgingen av virksomheten ved senteret. Dette innebærer blant annet å støtte prosjektene med planlegging og implementering, samt ha et overordnet ansvar for kommunikasjon, formidling, arrangementer og sikre informasjonsflyt.

I tillegg til lederteamet, består CELL av et koordineringsteam. Teamet består av CELLs lederteam, faglige ledere og faglige deltakere i CELL, studentteamet og andre med prosjektlederansvar (administrative med større frikjøp/stilling i CELL). Koordineringsteamet er overordnet forum for strategiutvikling, koordinering av CELL som faglig helhet, og senterets prioriteringer.

CELL som senter består av administrative-, pedagogiske-, faglige- og studentansatte. Med bakgrunn i dette jobber prosjektene ut fra en modell vi kaller firepartssamarbeidet. Firepartssamarbeidet betyr at hvert prosjekt er satt sammen av en faglig leder, en studentprosjektleder, en administrativ ressurs og en pedagogisk ressurs. Ved behov kan prosjektene også trekke inn andre nødvendige ressurspersoner.

CELL er et senter som blir ledet og driftet med studenter, og de inngår i senterets organisering på alle nivåer. CELLs studenter har også et eget studentteam som møtes jevnlig. Våre studenter deltar i faglige forum, deltar i dialog om og utvikling av emner

ved fakultetet, utarbeider egne ressurser, presenterer innlegg og er medforfattere i kronikker og rapporter. På denne måten sørger vi for at studentperspektivet blir bevart i alle CELLS virksomheter.

CELL samarbeider med de juridiske fakultetene i Bergen og Tromsø, og jobber blant annet med CELLS kompetansebyggingsprosjekt. De juridiske fakultetene i Bergen og Tromsø hjalp også til i søknadsarbeidet for SFU-et. CELL har også jevnlig dialog med [Arbeidsgiverpanelet ved Det juridiske fakultet](#) om virksomheten ved senteret.

Utfasing av SFU-ordningen

Høsten 2023 mottok CELL beskjeden om at Regjeringen ville utfase SFU-bevilgningen fra juni 2025. Senteret fikk ikke søke på ny femårsperiode, slik det var planlagt. Dermed må senteret ferdigstille prosjektene fra SFU-søknaden raskere enn forespeilet, og sørge for god overføring og integrering av aktiviteter til fakultetet. Til

tross for utfasing av friske midler, fikk senteret godkjent en forlengelse av den første femårsperioden med ny sluttdato 31. desember 2026. Planene fra den opprinnelige SFU-søknaden danner fremdeles grunnlaget for senteraktiviteten.

Forlengelsen medfører ingen videre økonomiske disposisjoner enn det som følger av rammen av den opprinnelige økonomiske bevilgningen for første femårsperiode 2020-2025. Disse omstendighetene nødvendiggjorde en ny og tilpasset strategi til senteret for årene 2024-2026.

Nye hovedområder og livsfaser

For å holde fokus og se sammenhengen mellom våre 21 prosjekter, fordelte vi prosjektene inn i en ny oversikt med totalt fire hovedområder. Disse hovedområdene er ledsaget av et tenkt livsløp som alle prosjektene normalt vil gjennomgå. Dette for å få et tydelig bilde av hvor i løypa et prosjekt er og hvilket hovedområde det ligger under. De fire nye hovedområdene erstatter de tidligere fem arbeidspakkene, som i sin tid erstattet pilarene fra opprinnelig søknad. Likevel består de overordnede rammene for CELL og strategien forankres i den opprinnelige senterplanen og i samsvar med den overordnede strategien til Det juridiske fakultet, UiO.

I tråd med målene og opprinnelig senterplan for CELL, vil innholdet i prosjektene i perioden 2024-2026 struktureres under fire hovedområder: (1) Ferdighetsstigen og annen undervisningsutvikling; (2) Digitalisering og KI; (3) Læringsmiljø, og (4) Undervisningskultur og kompetansebygging.

CELLs arbeid er organisert i prosjekter der hvert prosjekt kan kategoriseres gjennom ulike ledd som til sammen utgjør et «livsløp». Disse ulike delene av prosjektet kan grovt systemiseres som (1) innovasjon og pilotering; (2) evaluering, systematisering, og integrering; og (3) forskning, dokumentasjon og spredning. Innovasjon og pilotering av nye undervisningsformer er kjernen i CELL-prosjektet. Senteret har gjennom mange ulike prosjekter vist stor evne til innovasjon, nytenkning og pilotering av nye undervisningsopplegg og utvikling av løsninger på presserende utfordringer.

Når prosjekter er utprøvd på ulike måter er det naturlig at de går over i en fase med evaluering, systematisering og integrering i fakultetets alminnelige studier og drift. Et eksempel på et prosjekt som har gått gjennom en slik integreringsfase, er prosedyreprosjektets Moot Court-satsing. Etter CELLs pilotering med deltakelse i fire ulike konkurranser, ble det våren 2023 skrevet en evalueringsrapport som ble lagt frem for Programrådet for Master i Rettsvitenskap (PMR). Emnet er nå en integrert del av fakultetets valgfagtilbud.

En viktig del av CELL-prosjektet er dokumentasjon og forskning på aktivitetene i CELL. Et forskningsarbeid kan starte allerede i innovasjonsfasen, men vil typisk resultere i publikasjoner i siste del av livsløpet for CELL-prosjektene. CELLs prosjekter har siden oppstart i 2018 utviklet og testet ulike tiltak, med mange gode resultater. Dette er erfaringer og lærdom som både interne og andre i sektoren kan dra nytte av. Senteret vil i perioden 2024-2026 systematisk jobbe med å dokumentere prosjektaktiviteter og tiltak, og dermed kunne formidle og spre dette til andre. Det skal også være enkelt for interne og eksterne å følge prosjektaktivitetene våre, og fremdriften i de ulike prosjektene. Derfor har CELL laget en dokumentasjonsbank for å tilgjengeliggjøre og dele kunnskapen vi har opparbeidet oss, og som vi fortsetter å tilegne oss. Banken skal også hjelpe oss å reflektere over valgene vi har tatt som senter, og hva vi kunne gjort annerledes.

Ferdighetsstigen og annen undervisningsutvikling

Ferdighetsstigen

Ferdighetsstigen er en helhetlig plan for hvordan mer erfaringsbasert læring og praktisk ferdighetstrening kan innføres i jusstudiet. Prosjektet skal sette studiet i et helhetlig system med konkrete mål og klar progresjon gjennom det femårige studieløpet. Studentenes læring og ferdighetstrening skal skje gradvis, og øvelsene skal bygge på hverandre gjennom hele studieløpet.

	Advocacy & Negotiation	Legal Technology	Clinical Practice	Writing & Language
	Academic speech Thesis seminar	Digital mentoring Boot camp	Job applications	Academic Writing Writing seminar *
	Social Change & Mediation	Programming	New Legal Clinics	Public Outreach
	Advocacy, Negotiations & Conflict Resolution	Legal Tech, Empirical Legal & Ethics and Technology	Legal Practice & Placements	Legal Drafting & Foreign Legal Languages
	Client relations Simulation	Tech Ethics, Basic empiricism Simulations	Practical ethics Simulation	Role & critical analysis Debate
	Advocacy roles Mock trial	Machine learning Due diligence	Witnesses Mock trial	Personal style Mentorship
	Leadership Board meeting	Text analysis Computational task	Advisor, risk Board meeting	Source criticism English contract
	Negotiation Make contract	Blockchain literacy Smart contract	Representation Make contract	Group drafting Make contract
	Academic presentation Present essay	Descriptive statistics Essay prep	Fact construction Exercise	Academic analysis Essay *
	Oral legal argument Moot Appeal *	Legal software advanced Seminar *	Basic judicial process Moot appeal *	Brief Writing Moot Appeal *
	Oral legal analysis Present answer	Using legal databases Seminar *	Inter-cultural relations Client meeting	General legal argumentation Writing clinic *
	Verbal confidence Present case	Legal software literacy Seminar *	Ethics dilemmas Exercise	Basic legal analysis Writing clinic *

I 2024 ble prosjektet integrert inn i og tatt over av fakultetet. Videre arbeid med prosjektet drives frem av en prosjektgruppe ledet av studiedekanen, samt representanter fra CELL. I 2024 startet også arbeidet rundt fase to, som omhandler implementering av ferdighetsbaserte elementer i undervisning- og vurderingsformer. Det ble holdt møter med de ulike studieårene, hvor både studieårsansvarlige og ansvarlige faglærere var invitert. CELL var til stede i møtene for å diskutere og drive frem nye undervisnings- og vurderingsformer på de ulike studieårene. Prosjektet er fortsatt aktivt, og arbeider videre med deltakelse fra CELL.

Studenten som forsker

Det overordnede formålet med prosjektet "Studenten som forsker" er å sikre at studenter i rettsvitenskap ved UiO utvikler akademiske ferdigheter på et høyere nivå enn i dag. Gjennom deltakelse og gjennomføring av ulike forskningsaktiviteter ønsker vi at studentene i større grad skal få dybdelæring som både vil medføre dypere forståelse av jussen og bidra til utvikling av ferdigheter innen analytisk problemløsning og kritisk tenkning.

I 2024 leverte CELL inn rapport til programrådet for master i rettsvitenskap (PMR). Rapporten besto blant annet av en evaluering av piloten «kurs i prosjektdesign og metode». Piloten ble gjennomført over tre semestre. Hensikten var å gi studentene som skulle skrive masteroppgave påfølgende semester noe forberedende undervisningstilbud. I tillegg belyste rapporten behovet for helhetlig integrering og styrking av forskningsferdigheter i rettsvitenskapsstudiet ved UiO. I tillegg har CELL bistått i evaluering av fakultetets tilbud til masterskrivende studenter, og vi har sittet i arbeidsgruppen for masteroppgaver, nedsatt av studiedekanen.

I desember 2024 fikk «Studenten som forsker» ny faglig leder, som igangsatte et prosjekt som fokuserer på rettsvitenskapelig skriving som sjanger/ferdighet. Prosjektet har fått den foreløpige tittelen «Forskerskolen». Arbeidet vinkler seg inn mot masteroppgaven ettersom det er det mest aktuelle forskningsprosjektet som studentene skal gjennomføre i løpet av studiet. Arbeidet fortsetter i 2025.

Lovlab (og klarspråk)

Arbeidet med Lovlab er knyttet til emnet JUS5502/JUR1502 Lovgivningslære og JUR1502K Klart lovspråk. I laben trener studentene på forskjellige ferdigheter, skriving, klart språk, gruppearbeid og samarbeid, digital samhandling og samskriving,

samarbeid med fagpersoner fra andre fag, gi tilbakemeldinger.

Undervisningsformene og vurderingsform er pilotert og utviklet med involvering av studentene som har deltatt på emnene, studentledere i CELL og læringsassistenter. I laben skriver studentene utredninger med forslag til generelle regler, som utgis i Jusstudentenes offentlige utredninger (JOU), og som er svar på en oppdragsgivers mandat. Studentene lærer gjennom å delta i reelle og aktuelle prosesser i samfunnet.

Emnet JUS5502 – Lovgivningslære har gått over i normal drift, og emnet gikk som normalt høsten 2024. Emnet er ressurskrevende totalt sett, både for faglærer og studentene. I 2024 bidro CELL derfor med ressurser til å markedsføre og promotere emnet overfor studentene. CELL vil fortsette å bidra med støtte til promotering av emnet i 2025, samt bidrag til å sette opp Lovkonferansen 2025.

Hvordan ble prosjektet gjennomført? +

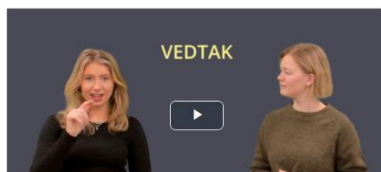
Fra utkast til endelig versjon –

Som nevnt over produserte prosjektgruppa fire ulike versjoner før man ble fornøyd med en mal med god lys og utsnitt. Under kan du se eksempler på fire utkast av begrepet "vedtak", før den endelige versjonen ble filmet.

Første versjon

Andre versjon

Som en forlengelse av prosjektet Lovlab og klarspråk har CELL dokumentert noe av aktiviteten med å få forvaltningsrett oversatt til tegnspråk. [Universell utforming: Forvaltningsrett på tegnspråk - CELL: Senter for erfaringsbasert juridisk læring](#)

Skrivelab

Skrivelaben skal styrke studentenes skriveferdigheter og øke bevisstheten rundt et klart og forståelig skriftspråk (klarspråk), ved å gi studentene formative tilbakemeldinger på tekster i arbeid, det vil si underveis i studentens tenke- og skriveprosess. Tilbudet på Skrivelab er bygget på en progresjonstanke, slik at studentene utvikler skriftlige ferdigheter innen ulike rettslige tekstsjangre, i tillegg til å støtte opp under læringen i materielle fag ved jusstudiet. Skrivelaben vil i hovedsak være drevet av viderekomne studenter, som er kvalifiserte som læringsassistenter. En studentdrevet Skrivelab bidrar til en større delingskultur blant studentene ved å legge til rette for fagfellebasert læring og gode diskusjoner studentene imellom.

Prosjektet «Skrivelab» gjennomførte i 2024 en evaluering av skrivetreningstilbudet ved fakultetet.

Skrivetreningstilbudet utviklet i CELL gjennom skriveverkstedene og Skrivelab er designet for å gi studentene formative tilbakemeldinger på tekster de arbeider med, for slik å støtte opp under studentenes læringsprosess. Hovedfunnene fra evalueringen var at både studenter og faglige var svært fornøyde med skriveopplæringstilbudet.

Evalueringen resulterte i at skriveopplæringstilbudet, som er utviklet gjennom CELL, ble opprettholdt.

Budsjettansvar og videre drift av tilbudet ble overtatt av fakultetet. Prosjektgruppa anbefalte også at Fakultetet utvider skriveopplæringstilbudet til også å omfatte 3. og 4. studieår. Utvidelsen skal skje i samarbeid med ansvarlige faglærere på studieårene.

Evaluering av skriveopplæringstilbudet utviklet i CELL

- Centre on Experiential Legal Learning

Rapport overlevert Det juridisk fakultet høsten 2024

Innhold

Innhold.....	1
1.Evalueringsprosjektet.....	3
2.Hovedfunn og anbefalinger.....	4
3.Skrivetreningstilbudet – Design og pedagogisk begrunnelse.....	5
3.1 Pedagogisk grunntanke – et sosiokulturelt læringssyn	5
3.2 Skrivelab	5
3.2.1 Undervisningsdesign	5
3.2.2 Pedagogisk strategi:	6
3.3 Skriveverksteder.....	6
3.3.1 Undervisningsdesign	6
3.3.2 Pedagogisk strategi:	7
4.Milepæler i utviklingsarbeidet.....	8
4.1 Steg 1: Opptakt – Fagansvar og visjoner i 2016	8
4.2 Steg 2: Undersøkelser – Statistikk, pedagogikk og forankring.....	8
4.3 Steg 3: Pilotering – hva kan vi få til uten eksterne midler?	9
4.4 Steg 4: Grip en mulighet – Prosjektdesign & søknad om å etablere en SFU.....	9
4.5 Steg 5: CELL – gjennomføring	9
4.6 STEG 6 – Evaluering og overføring til fakultetet.....	12
4.7 STEG 7 – Forskning på eget undervisningstilbud – blir studentene flinkere til å skrive?	12

I tillegg ble det igangsatt et forskningsprosjekt som skal forsøke å se på om skrivetreningstilbudet gjennom CELL faktisk har ført til at studentene har fått bedre skriftlige ferdigheter. Forskningsprosjektet fortsetter arbeidet i 2025.

Praksissatsingen

CELL har hatt som mål å oppskalere og videreutvikle de praksisordningene som tilbys av fakultetet i dag. Et ønske er å tilby praksisordninger på flere studieprogram, ha mer tverrfaglig samarbeid med studenter fra ulike læresteder og mer praktisk samarbeid med reelle klienter og eksterne aktører.

I 2024 gjorde CELL et grunnlagsarbeid for å se på reformering av praksisordningen ved masterstudiet i rettsvitenskap. Grunnlagsarbeidet gikk ut på å identifisere utfordringer med praksisordningen, se til praksisordningen ved masterstudiet i kriminologi- og retts sosiologi, samt andre jusutdanninger og deres praksisordninger og drøfte ulike tiltak for å forbedre ordningen. Høsten 2024 ble det nedsatt en arbeidsgruppe ved fakultetet hvor CELL er representert. Arbeidsgruppa skal gjøre en gjennomgang av nåværende emne, og se på mulighetene for å få innlemmet flere former for blant annet praksis, trainee-opphold og liknende. Arbeidsgruppen starter opp arbeidet sitt våren 2025.

Prosedyresatsingen

Med prosedyresatsingen ønsker CELL å øke muntlig ferdighetstrening i studieløpet. Satsingen har resultert i prosedyrerettede aktiviteter i fire ulike emner ved fakultetet. I 2024 ble valgemnet JUS5042 – Moot Court omfattende evaluert, og CELL bisto fakultetet med å sikre finansiering av reiser til internasjonale prosedyrekonkurranser. Det ble inngått avtaler med private advokatfirmaer, noe som muliggjør at fakultetet kan fortsette å tilby Moot Court som et emne, uavhengig av CELL. Valgemnet JUS5043 – Prosedyre ble gjennomført første gang våren 2024.

Våren 2024 ble JUS4211 - Prosess og strafferett til to nye emner med ny vurderingsform. For første gang kunne studentene melde seg opp til JUS4212 - Sivilprosess og JUS4213 - Strafferett og straffeprosess. JUS4212 ble reformert og fikk en praksisnær og prosessorientert undervisnings- og vurderingsform. Eksamen består nå av flere deler med både skriftlige og muntlige innslag. Dette blir satt sammen til ei mappeevaluering som avsluttes med muntlig eksamen. Studentene får dermed jobbet aktivt med eksamen gjennom hele kurset.

Omleggingen av emnet har vært gjenstand for en grundig evaluering i 2024. CELL har bistått med utviklingen av emnet, samt evalueringen. Studentene som gjennomførte emnet for første gang svarte på spørreskjemaer før emnet begynte, underveis og etter muntlig eksamen.

Forhandlingssatsingen

Forhandlinger utgjør en stor del av juristers hverdag, og er derfor en viktig del av CELLs satsing på praksis og ferdigheter. Før CELL iverksatte sitt arbeid besto forhandlinger kun av de to valgemnene JUS1070 Forhandlinger og JUS5070 Forhandlinger, og studentene kunne dermed fullføre sin mastergrad uten inngående kjennskap til forhandlingsfaget. Et av formålene med prosjektet var å skape engasjement og spre kunnskap om forhandlingsemnene. Målet var at studentene skulle få et variert og inkluderende tilbud som fremmet samarbeid, forbedret muntlige ferdigheter og viste bredden av yrket som jurist.

Arbeidet med prosjektet startet i 2018. Aktiviteter som har blitt gjennomført er innføringen av en obligatorisk forhandlingsøvelse på JUS3112 Formuerett I, videreutvikling av emnene JUS1070 og JUS5070 Forhandlinger, og ulike

arrangementer utenom undervisning. Emnene er nå gått over i vanlig drift, og prosjektet ble i 2024 dokumentert i CELLS dokumentasjonsbank. Erfaringene og lærdommene fra satsingen er dermed blitt gjort tilgjengelig for andre i sektoren.

Evaluering/emneevaluering

I 2024 igangsatte CELL et arbeid med å øke svarprosenten på emneevalueringer som blir sendt ut til studentene. Fakultetet har i lang tid slitt med lav svarprosent på emneevalueringene, og dermed har det vært begrenset hva disse evalueringene kan brukes til. I tillegg til lav svarprosent har det vært et manglende system for oppfølging av evalueringene. Arbeidet som ble igangsatt i 2024 skal både sikte på å øke svarprosenten, revidere spørsmålsbatteriet og komme opp med et godt system for oppfølging av evalueringene på de ulike studieårene.

Arbeidet representerer et innledende steg i å få på plass et godt evalueringssystem som kan evaluere kvaliteten på undervisningstilbudet ved fakultetet, og som kan gi underviserne godt kunnskapsgrunnlag for å drive undervisningsutvikling. Arbeidet fortsetter i 2025.

Pedagogisk utvikling av Institutt for kriminologi og rettssosiologi (IKRS)

I 2024 var det en rekke aktiviteter ved Institutt for kriminologi og rettssosiologi (IKRS). Instituttet har fått en fast dag med aktiviteter på Skrivelab på torsdager. Aktivitetene har variert fra sesjoner med «Shut up and write» til hvordan strukturere en masteroppgave og bruk av digitale verktøy for kvalitativ analyse. Særlig blant masterstudentene var det interesse for aktivitetene. Aktivitetene i Skrivelab var et av tiltakene fra IKRS for å forbedre studie- og læringsmiljøet for studentene.

Høsten 2024 ble det også ansatt læringsassistenter på emnet KRIM1100 - Innføring i kriminologi. Utlysningen og intervjuene skjedde før sommer, og opplæringen fant sted i august. Ordningen var suksessfull, og det ble i samme semester besluttet å utvide til andre semester på KRIM1300 - Sosial kontroll. IKRS har også igangsatt sitt eget arbeid med å lage en ferdighetsstige på bachelor- og masternivå i kriminologi. Instituttet har nedsatt en arbeidsgruppe for å revidere emnebeskrivelser, herunder læringsmålene for ferdigheter og generell kompetanse. Arbeidet fortsetter i 2025.

IKRS har også gjennomført tiltak for å skape arbeidslivsrelevans og forbedre praksismulighetene for studentene sine i 2024. Arbeidet er synliggjort gjennom emnet KRS4210 - Kriminologi og rettssosiologi i praksis. Emnet har eksistert siden våren 2021, men gikk i 2024 gjennom en revitalisering med bistand fra CELL. Her skal studentene gjennom et syv ukers praksisopphold hos en vertsinstitusjon. Emnet gir erfaring med ulike arbeidsformer og problemstillinger i arbeidslivet. Studentene lærer hvordan de kan anvende sine kriminologiske/rettssosiologiske kunnskaper, ferdigheter og perspektiver i praksis. I tillegg lærer de mer om vertsinstitusjonens virksomhet, og blir mer bevisste på hvordan de er som arbeidstaker.

I juni 2024 ble det også arrangert et seminar med navn «Fra prosjekt til praksis» med Camilla Langeland, Thea Myrvang og Katrine Antonsen. På seminaret ble det presentert ferske masteroppgaveprosjekter fra 2024. Felles for prosjektene var at de bidro med unike og originale studier innen kriminologi og rettssosiologi med både faglig og praktisk relevans. Formålet var å skape en bro mellom studentene og arbeidslivet og å rette søkelyset mot den kompetansen som kriminologer og rettssosiologer sitter med.

Pedagogisk utvikling av de internasjonale masterprogrammene

Våren 2024 ble det arrangert et alumni-seminar rundt eksamenstiden, og CELL bisto i kvalitetsutvikling av emnet HUMR4504 - Human Rights in Practice. I 2024 ble Skrivelab introdusert for HUMR-studentene for første gang. Mange av deltakerne fikk både faglig og sosialt utbytte, blant annet gjennom å danne kollokviegrupper av gruppene som ble satt på skriveverkstedet.

Høsten 2024 bisto CELL med planleggingen av et "internship"-seminar gjennom emnet HUMR4504 - Human Rights in Practice, hvor 14 organisasjoner presenterte sine praktikantmuligheter. Mye av høsten har også gått med på å planlegge alumni-seminaret i februar 2025. Programmet inkluderer presentasjoner fra tidligere studenter, og det har vært et fokusområde at det også skal være et nyttig networking-arrangement for studentene våre. Responsen har vært stor med et høyt antall påmeldte så langt.

Digitalisering og kunstig intelligens (KI)

Prosjektene som ble prioritert i 2024 under digitalisering og kunstig intelligens omfatter læring på digitale plattformer (prosjekt 2.1 online education), videreutvikling valgemner innen rettsteknologi (under prosjekt 2.3 LILO - Innovation Lab), veiledning og arrangementer innen utvikling av rettsteknologi for studentinnovatører (under prosjekt 2.3 LILO - Innovation Lab), ferdigheter for fremtidens jurist og innovasjon av ny læringsteknologi med og uten kunstig intelligens (under 2.2 Digital courtroom and learning analytics)..

Ferdigheter og kompetanse for fremtidens jurister

Kunstig intelligens har vært høyt på agendaen og flere av de som er tilknyttet CELL har ekspertise på forskjellige områder innen kunstig intelligens og jus. CELL har

deltatt i kompetanseheving og diskusjoner om KI og utdanning i forskjellige fora, på Det juridiske fakultet, universitetet og nasjonalt. Flere miljøer har samarbeidet om søknader om KI-milliarden til forskningsrådet, og CELL har vært involvert i flere av disse blant annet for å få inn utdanningsperspektivet i de forskjellige søknadene.

CELL har deltatt i ledelsen av et nettverk på UiO, som sammen med andre støtteenheter koordinerer informasjon om hvordan undervisere og studenter kan ta i bruk KI på en trygg og god måte i læring.

Arbeidet med en KI-stige ble påbegynt i 2024. Juridiske og etiske perspektiver på KI blir viktig i nærmeste fremtid. Det ble i 2024 gjort et forarbeid for hvordan CELL kan jobbe med utdanningene ved Det juridiske fakultet og hvordan den kan tilpasse seg den raske utviklingen innen kunstig intelligens. Målet er blant annet å finne en fornuftig ramme rundt arbeidet med hvilke ferdigheter en helhetlig jurist bør inneha, med kunstig intelligens som bakteppe.

I kompetansebyggingsprosjektet er det utviklet en halvdags modul for kompetanseheving av fakultetets lærere innen KI i undervisningen, som skal piloteres vårsemesteret 2025.

Læring på digitale plattformer og digitale undervisnings- og læringsformer – den digitale rettssalen og læringsanalyse

Den digitale rettssalen har vært det overordnede prosjektet som har samlet arbeidet med innovative løsninger for læring på digitale flater. CELL har testet ut forskjellige teknologier for å oppøve ferdigheter og støtte juridisk læring, og har utviklet egne løsninger.

I 2024 har disse prosjektene vært prioritert:

Verktøyet MESHR ble høsten 2023 utviklet av studenter i CELL til å hjelpe studenter og jurister til å navigere, forstå og ta i bruk internasjonal rettspraksis. I 2024 har studentteamet videreutviklet og prøvd ut verktøyet i undervisning på jusstudiet. Det er lagt til mye mer funksjonalitet. Erfaringene fra piloteringen tyder på at verktøyet kan

motivere studenter til å tilegne seg digitale ferdigheter og bedre forstå sammenhenger mellom kilder og juridisk arbeid.

Prosjektet Automatisk tilbakemelding på tekst har utviklet en funksjonell prototype som bruker store språkmodeller til å gi studenter tilbakemelding på juridisk oppgaveskriving basert på forhåndsdefinerte tekster fra sensorer om hvilke tilbakemeldinger verktøyet skal gi på oppgavene innen gitte emner. For å få satt prototypen i produksjon er det behov for tilgang på data, noe regelverk foreløpig har stått i veien for.

CELL er del av prosjektet TeamLearn, som undersøker hvordan digitale teknologier, multimodal læringsanalyse og automatisert tilbakemelding kan brukes til å studere og støtte samarbeid om problemløsning og teambasert læring i høyere utdanning. CELL har gjennom valgemnet Legal Technology: Artificial Intelligence and Law i 2024 endret læringsmål, undervisnings- og vurderingsformer for å integrere metodene og verktøyet som brukes i TeamLearn. Samarbeid, og digital tilbakemelding på studentenes læring av samarbeid er nå en fullt integrert del av læringsprosessen.

CELL har også deltatt i prosjektet Hular som har utviklet løsninger for bruk av data i læringsanalyse. Hular har levert teknologi til TeamLearn.

LILO og spredning av interesse for innovasjon og teknologi innen jus

En av de store begivenhetene for CELL i 2024 var Oslo Legal Hackathon (OLH), som fant sted 8. – 9. mars 2024 på Gyldendalhuset i Oslo. Sammen med partnere fra næringslivet var CELL arrangør og prosjektmedlemmer fra LILO var prosjektledere og vertskap for mer enn 130 deltakere og støttespillere til et to dagers intenst arrangement med fokus på å øke interesse og entusiasme for ferdigheter innen innovasjon, retts teknologi, design, kunstig intelligens, samarbeid, kreativitet osv. Deltakerne var en god blanding av elever fra videregående skole, studenter fra jus og informatikk, og jurister og folk fra næringslivet. Rundt 16 ansatte i CELL deltok som

mentorer og arrangementsstøtte.

Undervisningskultur og kompetansebygging

Kompetansebygging

Kompetansebyggingsprosjektet har som mål å bygge institusjonell kultur og kollegialt engasjement for å kommunisere om, teste ut og utvikle gode undervisningspraksiser på juridisk fakultet. Et viktig ledd i denne utviklingen er å skape et godt faglig undervisningsmiljø på fakultetet og øke statusen undervisning har i arbeidet som vitenskapelig ansatt ved fakultetet. Det er også viktig å skape forståelse og interesse for juridisk fagdidaktikk som en naturlig del av det å være forsker i rettsvitenskap.

Prosjektgruppen er, som de andre CELL-prosjektene organisert som er firepartssamarbeid, med en faglig leder, en studentrepresentant, en administrativ

ressurs og en pedagogisk ressurs. For å sikre ytterligere perspektiver, samarbeid og deling, deltar i tillegg to representanter fra LINK, og to representanter fra de juridiske fakultetene ved Universitetet i Tromsø og Universitetet i Bergen.

I 2024 gjennomførte CELL en ny runde med pedagogiske kurs for midlertidig ansatte. Kursene ble godt mottatt av deltakerne, og deltakerne meldte om høy grad av tilfredshet med kursenes struktur og innhold. I løpet av året startet også prosessen med å integrere kurstilbudet inn i fakultetets vanlige drift og overføre ansvar for gjennomføring til fakultetet. Det er anslått at kursene blir fullstendig tatt over av fakultetet i løpet av 2025.

CELL har også i løpet av året arbeidet med å utforme pedagogiske kurs for faste ansatte ved fakultetet. Fire kursmoduler ble pilotert i løpet av 2024, og skal rulles ut for fullt i løpet av våren 2025. Tema for kursene vil være å skape god læring gjennom forelesninger, bruk av kunstig intelligens i undervisning, muntlige ferdigheter med fokus på prosedyreøvelser, vurdering av skriftlig eksamen, og integrering av EØS-rett i undervisning.

I løpet av 2024 deltok CELL i å starte opp et nordisk nettverk for juridisk fagdidaktikk. Det overordnede målet med utviklingsprosjektet er å etablere et sterkt og bærekraftig nordisk forskningsnettverk om rettsdidaktikk. Nettverket skal fremme tettere samarbeid mellom juridiske akademikere som underviser i jus på tvers av nordiske universiteter. Ved å legge vekt på forskning og utvikling av nye undervisningsmetoder, søker vi å forbedre den generelle kvaliteten på juridisk utdanning. Initiativet har også som mål å øke bevisstheten om rettsdidaktikk som en integrert del av det nordiske juridiske akademiske miljøet og fremme anerkjennelsen som et viktig fagfelt. Første møte ble arrangert i samarbeid med UiB i Bergen i august 2024, og en styringsgruppe bestående av representanter fra Uppsala Universitet, Copenhagen Business School, UiT, UiB og UiO ble nedsatt. Høsten 2024 jobbet gruppen med å planlegge en antologi og konferanse i 2025, og utarbeide en søknad til NORPLUS-programmet for finansiering av reisekostnader til konferansen og et utvekslingsprogram for lærere og studenter ved nordiske juridiske studiesteder for å lære av hverandre og utvikle og

forbedre juridisk fagdidaktikk i Norge. Arbeidet vil fortsette i 2025, med utvikling av en nettside for nettverket som vil driftes av CELL det første året og et tidsskrift i nordisk juridisk fagdidaktikk som Det juridiske fakultet ved UiO vil ha ansvar for.

Læringsmiljø

Målet med prosjektet er å sikre et bedre fysisk og psykisk læringsmiljø. Inkludert her er redusert karakterpress og hindre frafall i studiet. Et ytterligere mål med prosjektet å dreie kulturen ved fakultetet over fra å være en konkurransekultur til en samarbeidskultur.

I 2024 lanserte CELL resultatene fra læringsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført høsten 2023. Undersøkelsen fikk 624 svar fra studenter fra fakultetets ti studieprogrammer. Dette gav en svarprosent på 24,06%, som er høyt sammenlignet med andre og tilsvarende undersøkelser ved fakultetet. Undersøkelsen hadde en omfattende dekning av ulike aspekter ved læringsmiljøet, og tok for seg alt fra det faglige og fysiske til det psyko-sosiale. Resultatene fra undersøkelsen ble publisert gjennom en rapport som inneholdt all statistikk, i tillegg til anbefalinger. Det ble også publisert en vitenskapelig artikkel med utgangspunkt i resultatene fra undersøkelsen.

Som følge av undersøkelsen ble det nedsatt en arbeidsgruppe ledet av studiedekanen. Arbeidsgruppen skulle blant annet følge opp anbefalinger fra læringsmiljøundersøkelsen, i tillegg til å se på andre initiativ og tiltak som er gjennomført med sikte på å forbedre læringsmiljøet ved fakultetet. Arbeidsgruppen jobbet gjennom høsten 2024 med å ferdigstille en rapport. Rapporten ble presentert for PMR i januar 2025. CELL fortsatte simultant arbeidet med læringsmiljøet ved fakultetet gjennom å få på plass en ny faglig leder.

Læringsassistenter

I 2024 tok fakultetet over finansieringen av læringsassistenter på obligatoriske emner i Master i rettsvitenskap. CELL bistod i integreringen av dette, og fakultetet er nå ansvarlig for drift og videreutvikling av ordningen. I 2024 evaluerte CELL bruken av læringsassistenter på valgemenene, med sikte på å også overføre driften av dette til fakultetet. Evalueringsrapporten førte til at fakultetet satte ned en prosjektgruppe som så på ordningens pedagogiske effekt og utbytte, samt økonomi og struktur. CELL sto

både for evalueringsrapporten og var representert i prosjektgruppa. Arbeidet resulterte i at fakultetet tok over driften av læringsassistenter på valgemner. Det er også kommet på plass en struktur for videreutvikling av ordningen gjennom en faglærer med fagansvar. Den fagansvarlige skal, i tillegg til å drifte ordningen, sørge for at det blir gjennomført evalueringer, være kontaktperson for læringsassistentene og igangsette tiltak for å videreutvikle ordningen ved behov.

Gjennomgang av ordningen med bruk av læringsassistenter i valgemner ved Det juridiske fakultet

Rapport fra arbeidsgruppe ved Det juridiske fakultet og CELL: Senter for erfaringsbasert juridisk læring
August 2024

Andre prosjekter som sikrer helhet i CELL

Pedagogisk forskning og dokumentasjon

Siden oppstart i 2018 har CELL vært preget av høy aktivitet og stort engasjement. CELLs prosjekter har utviklet og testet ulike tiltak, med mange gode resultater. Dette er erfaringer og lærdom som både interne og andre i sektoren kan dra nytte av. Det har derimot vært vanskelig å finne god dokumentasjon på aktivitetene til CELL, hvilket grunnlag de er utviklet på, fremdrift, hvilken effekt og utbytte de har hatt, samt hva vi har lært av å jobbe med det. Senteret har manglet en systematisk tilnærming til å dokumentere prosjektaktiviteter og tiltak, og dermed kunne formidle og spre dette til andre. Dokumentasjonsbanken er et verktøy for å strukturere, formidle og spre hva vi som senter har utviklet til nå.

CELL: Senter for erfaringsbasert juridisk læring

Dokumentasjonsbank

Dokumentasjonsbanken er en oversikt over aktiviteter og tiltak vi i CELL har utviklet til nå som et Senter for fremragende utdanning (SFU). Oversikten er organisert etter temaer. Du kan klikke deg inn på hvert tema for å sjekke ut arbeidet vi har gjort på området.

Utvikling av nye undervisnings- og læringsformer

Ferdighetsstigen →	Skrivelab →	Prosedyresatsingen →
Internasjonale prosedyrekonkurranser (JUS5042 - Moot Court) →	Hvordan veilede et prosedyrelag som studentcoach? →	Forhandlingssatsingen →
Heldags skriveverksted i JUS1211 (Familie- og arverett) →	Heldags skriveverksted i JUS1211 (Fast eiendom og Juridisk metodelære) →	Skrivekonkurranse i JUS3112 Formuerett I →
Kurs i prosjektdesign og metode →		

Som senter er vi opptatt av kunnskapsdeling og at andre kan lære av våre gode og dårlige erfaringer. Det skal også være enkelt for interne og eksterne å følge

prosjektaktivitetene våre, og fremdriften i de ulike prosjektene, som f.eks. Ferdighetsstigen. Dokumentasjonsbanken tilgjengeliggjør og deler kunnskapen vi har opparbeidet oss, og som vi fortsetter å tilegne oss. Banken skal også hjelpe oss å reflektere over valgene vi har tatt som senter, og hva vi kunne gjort annerledes.

Dokumentasjonsbanken har vært gjennom flere versjoner. Høsten 2023 var intensjonen å bygge banken rundt CELLS midtveisevaluering. I kjølvannet av SFU-ordningens utfasing ble kursen justert. Dokumentasjonsbanken er under utvikling, og planen er at den skal være under stadig oppdatering i samsvar med prosjektaktiviteter og tiltak. Arbeidet med dokumentering av prosjektaktiviteter og tiltak har foregått fortløpende i 2024, og kan finnes på CELLS nettsider.

21st Century Skills (Helhetlig jurist)

På SFU-nettverkssamlingen høsten 2023 ble SFUene enige om at ferdigheter for det 21. århundre var et felles prosjekt som egner seg godt for samarbeid og felles diskusjoner. CELL laget derfor dette som et nytt prosjekt kalt «helhetlig jurist». Det ble foretatt en omfattende litteraturgjennomgang og innhentet erfaringer fra egne prosjekter og andre prosjekter ved Universitetet i Oslo for å finne gode praktiske eksempler. Arbeidet ble brukt som grunnlag for å forberede SFU nettverkssamlingen som ble arrangert i november 2024 i Oslo. Etter nettverkssamlingen ble prosjektet presentert og diskutert på en prosjektsamling i CELL hvor det ble bestemt å se på hvordan arbeidet kan videreføres i ferdighetsstigen og andre prosjekter, og sammen med de andre SFUene.

Spredning

Gjennom 2024 fortsetter arbeidet med å spre pedagogisk undervisningsutvikling internt og eksternt. Skrivelaben som åpnet i 2023 har nå program alle dager og er et synlig bevis på aktiv læring ved fakultetet. Rommet er populært, og stadig flere initiativer meldes inn. Ønske og behov for fokus studentenes skriftlige og samarbeidsferdigheter, har også nådd 3. og 4.studieår, som nå skal piloteres.

Vårt arbeid med legal tech nådde et høydepunkt i 2024 med avholdelsen av et Hackathon i mars. Her samlet vi over 130 studenter og representanter fra næringslivet, og teamene skulle sammen finne løsninger på utfordringer i juridisk sektor i løpet av 24 timer.

Vårt arbeid med læringsmiljø har fått betydelig medieoppmerksomhet, og ble feiret med en lanseringsfest i mars, for representanter fra næringslivet, academia og studenter.

CELL har i flere år hatt fast plass på LINKs Utdanningskonferanse. I år var det vårt fokus på læringsassistenter som førte til at vi var del av innlegget 'Læringsassistenter: UiOs uoppdagede superhelter!'. Vår studentleder ledet sesjonen 'Studentledere i utdanningsutvikling: muligheter og utfordringer – fra et studentperspektiv' og på samme konferanse oppnådde fakultetet merittering av tre faglige, som alle er eller har vært medlemmer i CELL.

Vi har også deltatt i UiOs sentrale arbeidsgruppe for pedagogiske støtteenheter og bidratt på EURNOR-prosjektets årlige seminar. CELL er også representert i flere arbeidsgrupper ved fakultetet, deriblant; læringsmiljø, masteroppgaver og praksisordningen. I tillegg bidrar vi inn til fakultetets arbeidsgrupper i form av notater og høringssvar. Vi ble invitert inn til den internasjonale bibliotekkonferansen IALL, der våre studenter holdt innlegg om erfaringsbasert læring.

Sammen med SITRAP var vi i november ansvarlige for programmet for SFU's nettverkssamling, noe som har bidratt til spredning av vårt arbeid, og interessefelt innad blant SFU'ene. Vi er glade for at vårt fokus på 21st Century skills nå også er på agendaen andre steder.

Vi er også fast medlem i møtene med UiOs pedagogiske støtteenheter, der vi deler av vår erfaring og arbeid til andre støtteenheter ved UiO.

CELL er ikke bare aktive i Norge. Vår PhD-kandidat har i 2024 aktivt deltatt på den internasjonale konferansen 'Law & Society', og vi har bidratt med et kapittel i boken 'IGlobal Clinical Legal Education'. Samtidig arrangerer stipendiatene våre forskningslunsjer her på fakultetet.

Høsten 2024 startet vi opp en podkast, «Lov og lære» som et ledd i å spre og formidle innovative undervisningspraksiser til sektoren. Lov og lære belyser pedagogiske praksiser ved fakultetet som kan være til inspirasjon for andre faglærere internt, men kan også være nyttige for undervisere på andre fagområder. Serien er en ytterligere satsing fra CELL på å tilgjengeliggjøre kunnskap om undervisningspraksiser som er nytenkende og godt forankret i moderne pedagogiske læringsteorier.

Bildene over viser et utdrag av aktiviteter CELL har hatt på Instagram, LinkedIn, nyhetsbrev og andre digitale og fysiske plattformer.